

Wat zijn pijlers en hefboomen voor een vitaal participatiebeleid voor de nieuwe bestuursploegen?

Trefdag ouderen en lokaal beleid – Franky Devos

- 1. MINDER OF MEER POLITIEK?**
- 2. DRIE ELEMENTEN VOOR INNOVATIEVE PARTICIPATIE METHODES**
- 3. NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN**
- 4. BELANG VAN TUSSENRUIMTES**
- 5. INBESTEDEN IPV UITBESTEDEN**
- 6. WAAROM NOOD AAN EEN NIEUW MIDDENVELD**
- 7. KUNSTENOVERLEG GENT**

dualiteit

**MINDER
POLITIEK**

Halfjaarlijkse Eurobarometer van Eurostat:
“Amper 47 procent van de Belgen vertrouwt in de werking van de federale regering, 51 procent in die van het parlement. Politieke partijen doen het helemaal slecht, met 22 procent. De gewesten en lokale overheden doen het met 64 procent een pak beter.” (01.03.2018 – Belga)

MINDER POLITIEK

We zitten in een democratisch recessie. In de jaren '90 dachten we dat de democratie veilig was, zeker in landen met een lange traditie zoals West-Europa. We geloofde dat de democratische instellingen veilig waren, dat een anti-democratische leider nooit macht zou krijgen. Maar de opkomst van het populisme - een sluipend gif dat alle partijen affecteert - heeft dat vertrouwen een deuk gegeven. Kijk naar de evolutie in Polen of Turkije. Kijk naar Hongarije en de Verenigde Staten. Kijk goed en zie ook ... hier.

**NO
PROBLEM**

dualiteit

**MINDER
POLITIEK**

dualiteit

MEER POLITIEK

meer engagement
meer activisme
meer stadsmakers

MEER POLITIEK

dualiteit

meer engagement
meer activisme
meer stadsmakers

Geert Noels (Gigantisme): “De roep van burgers die zich willen engageren en medeplichtig willen zijn, voor het werkbaar maken van hun job, leefbaar maken van hun buurt, zorgzaam maken van hun relaties... is hartverwarmend en overbrugt de opgeklopte barrières tussen links/recht, rijk/arm, zwart/wit.

De schadelijke effecten van een politiek systeem dat hier geen nieuwe omgangsvormen mee vindt, leidt tot frustraties en het verwerpen ervan in simplisme, populisme, radicalisme, anarchisme, antiglobalisme of wat dan ook.”

**FUCK
POLITICS**

Wat zijn pijlers en hefboomen voor een vitaal participatiebeleid voor de nieuwe bestuursploegen?

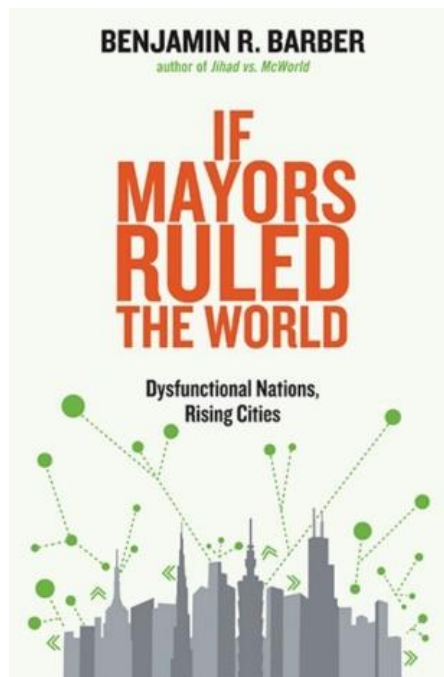

Halfjaarlijkse Eurobarometer van Eurostat
"Amper 47 procent van de Belgen vertrouwen in de samenwerking van de federale regering, 51 procent in die van het parlement. Politieke partijen worden helemaal slecht, met 22 procent. De gewestelijke lokale overheden doen het met 64 procent. Het pak beter." (01.03.2018 – Belga)

Wat zijn pijlers en hefboomen voor een vitale lokale politiek?

WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE SYSTEEMVERANDERING OP LOKAAL NIVEAU

Halfjaarlijkse Eurobarometer van Eurostat:
"Amper 47 procent van de Belgen vertrouwt in de werking van de federale regering, 51 procent in die van het parlement. Politieke partijen doen het helemaal slecht, met 22 procent. De gewesten en **lokale overheden doen het met 64 procent een pak beter.**"
(01.03.2018 – Belga)

**WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU**

Halfjaarlijkse Eurobarometer van Eurostat:
“Amper 47 procent van de Belgen vertrouwt in de werking van de federale regering, 51 procent in die van het parlement. Politieke partijen doen het helemaal slecht, met 22 procent. De gewesten en lokale overheden doen het met 64 procent een pak beter.” (01.03.2018 – Belga)

**WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU**

**NABIJHEID
CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
CROSS SECTORAAL**

Territoriale nabijheid – de wijk

NABIJHEID

**CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
CROSS SECTORAAL**

**WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU**

Territoriale nabijheid – de wijk

NABIJHEID

CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
CROSS SECTORAAL

Thematische nabijheid – het expertisedomein

Mobiliteit / Armoede / Cultuur / Ondernemerschap /
Onderwijs / Ruimtelijke Ordening / ...

**WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU**

Territoriale nabijheid – de wijk

NABIJHEID

**CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
CROSS SECTORAAL**

Thematische nabijheid – het expertisedomein

Mobiliteit / Armoede / Cultuur / Ondernemerschap /
Onderwijs / Ruimtelijke Ordening / ...

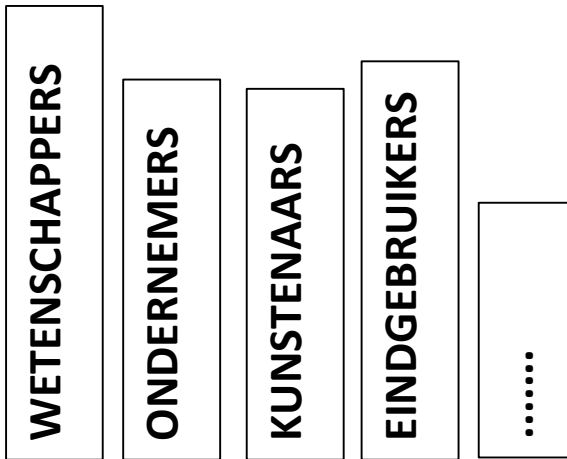
Stel dat je in een stad als Gent tot een even groot engagement komt om de armoede uit de stad te weren als de auto.

**WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEMEVERANERING OP LOKAAL NIVEAU**

NABIJHEID

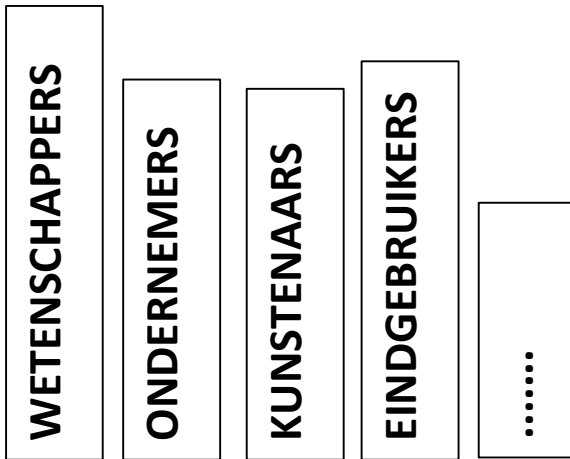
CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
ROND CONCRETE PROJECTEN

WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU

NABIJHEID
CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
CROSS SECTORAAL met STADSMAKERS

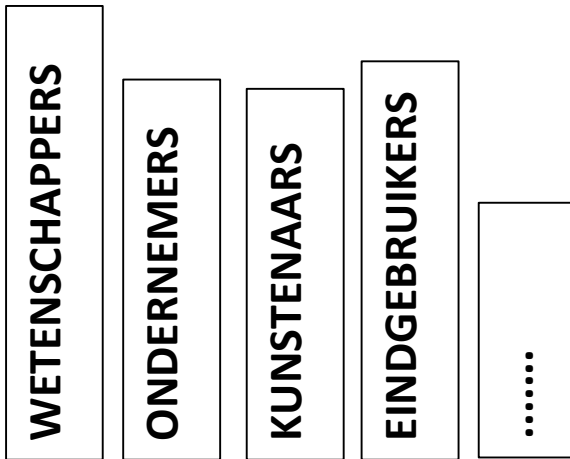
WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU

NABIJHEID
CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
CROSS SECTORAAL met STADSMAKERS

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN Manu Claeys

WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU

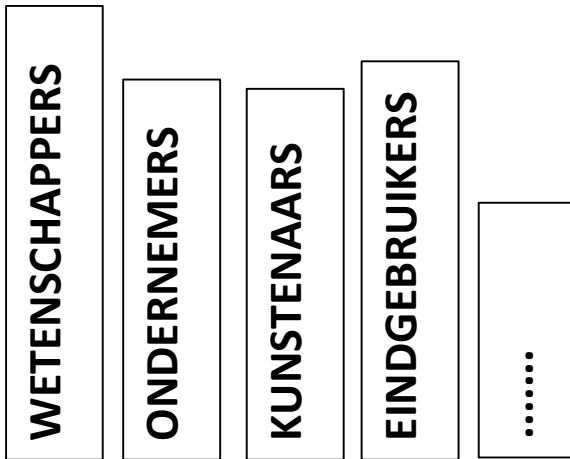

NABIJHEID
CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
CROSS SECTORAAL

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU

ABIJHEID
CO-CREATIE TUSSEN WISSELENDE COALITIES
CROSS SECTORAAL

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

WAT LEREN WE UIT BURGERPARTICIPATIE
DAT KAN LEIDEN TOT EEN POLITIEKE
SYSTEEMVERANERING OP LOKAAL NIVEAU

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR

COLLEGE ALS INTERMEDIAR

Wat zijn pijlers en hefboomen voor een vitaal participatiebeleid voor de nieuwe bestuursploegen?

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR

COLLEGE ALS INTERMEDIAR

Wat zijn pijlers en hefboomen voor een vitaal participatiebeleid voor de nieuwe bestuursploegen?

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

1

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

Wat zijn pijlers en hefboomen voor een vitaal participatiebeleid voor de nieuwe bestuursploegen?

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

2

Kunst en cultuur spelen daarbij een rol en maken mee het verschil in maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

2

Kunst en cultuur spelen daarbij een rol en kunnen mee het verschil maken in maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.

Geef opdrachten, stel vragen, co-financier,...

**INVESTEER IN ONDERNEMERSCHAP VAN
STADSMAKERS**

STADSRESIDENT ELLY VAN EEGHEM IN NIEUW GENT

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

2

Kunst en cultuur spelen daarbij een rol en kunnen mee het verschil maken in maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.

**NIET ENKEL TEGEN VERWAARLOOSDE WIJKEN
MAAR OOK ALS VORMGEVER VAN EEN INCLUSIEVE,
DIVERSE EN LEEFBARE WIJK**

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

2

Kunst en cultuur spelen daarbij een rol en kunnen mee het verschil maken in maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.

NIET AANBESTEDEN MAAR INBESTEDEN

Waar is de wijk sterk in en waar heeft ze behoefte aan?

Wat er moet komen begint met wat er al is.

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

2

Kunst en cultuur spelen daarbij een rol en kunnen mee het verschil maken in maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.

F*CK VRIJE TIJD

In de ontwikkeling van de stad zijn kunst en cultuur gelijkwaardig aan economie, toerisme, bouw, onderwijs en zorg + vestigingsfactor nummer 2

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

2

Kunst en cultuur spelen daarbij een rol en kunnen mee het verschil maken in maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.

F*CK VRIJE TIJD

In de ontwikkeling van de stad zijn kunst en cultuur gelijkwaardig aan economie, toerisme, bouw, onderwijs en zorg.

Budgetten voor de tussenruimte zijn beleidsoverschrijdend

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

2

Kunst en cultuur spelen daarbij een rol en kunnen mee het verschil maken in maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.

GEEF GEBOUWEN IN VERTROUWEN

Ruimte is essentieel om te werken, te maken en ontmoetingen te verwelkomen. Langlopende huurcontracten / renteloze leningen / tussenruimtes net als sociale huisvesting als vast percentage bij stadsontwikkeling.

Map data ©2018 Google

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

2

NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

Kunst en cultuur spelen daarbij een rol en kunnen mee het verschil maken in maatschappelijke en stedelijke ontwikkeling.

NEEM COMMUNITY ART SERIEUS

CREËER EN ANNIMEER TUSSENRUIMTES

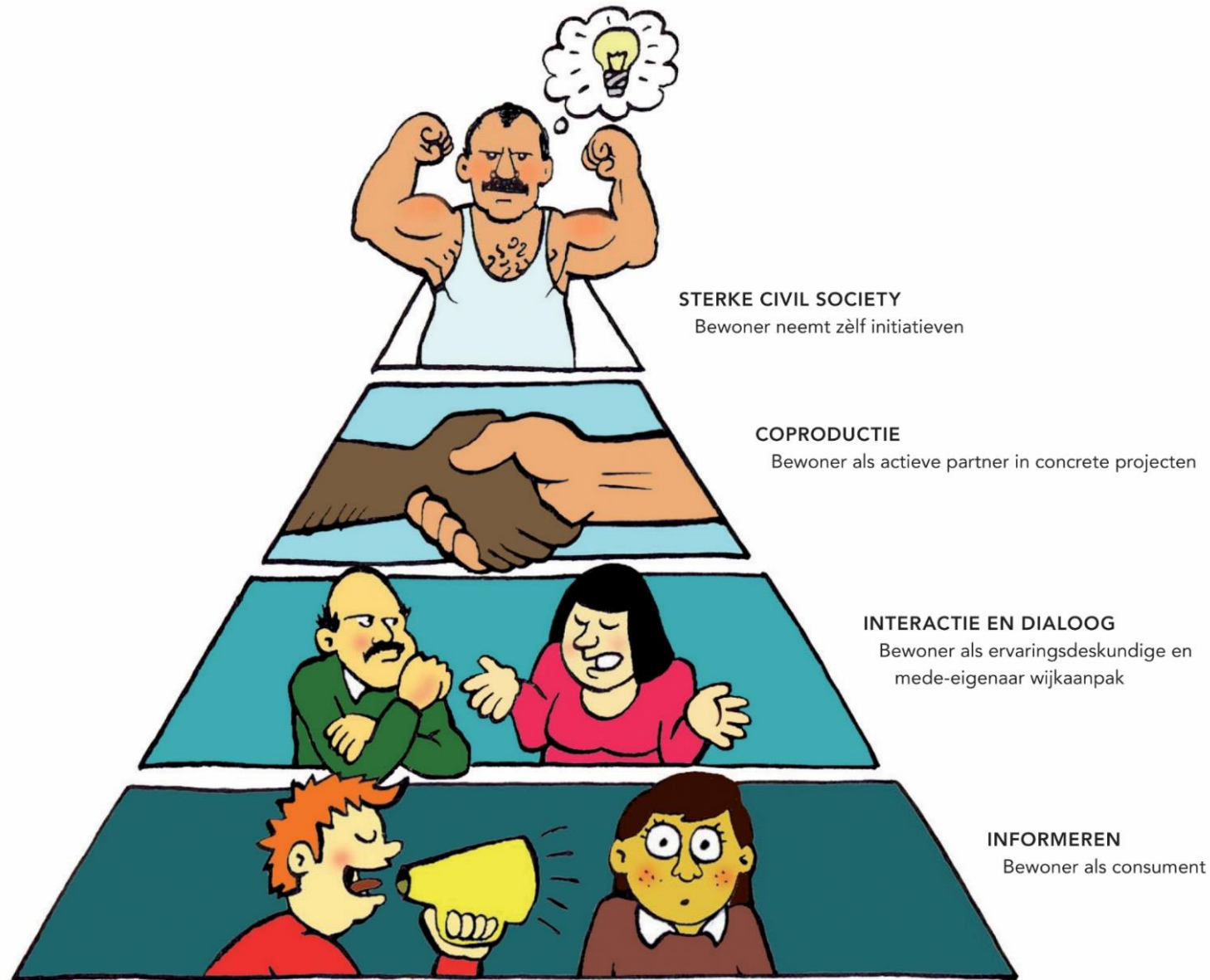
NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN

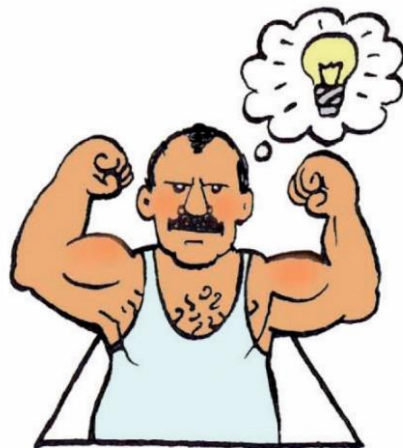
*GEMEENTERAAD ALS PLATFORM i.p.v. ACTOR
COLLEGE ALS INTERMEDIAR*

HERDEFINIEER JE EIGEN OPDRACHT EN WERKWIJZES

1

2

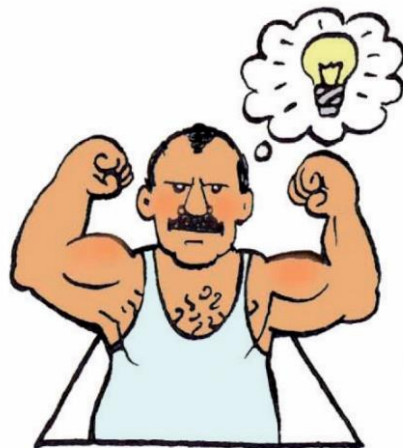

STERKE CIVIL SOCIETY
Bewoner neemt zèlf initiatieven

HOE ORGANISEER JE DAT?

NOOD AAN NIEUWE VORMEN

WAAROM?

STERKE CIVIL SOCIETY
Bewoner neemt zèlf initiatieven

HOE ORGANISEER JE DAT?

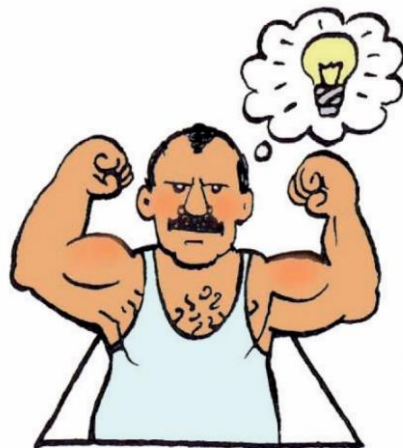
Panorama van het lokale middenveld in Vlaanderen

Prof. Stijn Oosterlynck – dep. Sociologie Universiteit Antwerpen

Wie/wat is het middenveld in Vlaanderen?

Wat? Organisatie die aangeven dat ze maatschappelijk verandering nastreven, geen pure sport- en cultuurorganisaties

- 3 à 4 organisaties per 1000 inwoners
- meer in landelijke gemeenten dan in de stad
- in de stad is het middenveld meer gefragmenteerd en diverser: buurtorganisaties, armoede-organisaties, etnisch diverse organisaties,...
- in gemeenten zijn er amper nieuwe spelers: noord-zuid, vrouwenorganisaties,...
- in de kleine gemeenten is 4/10 niet ontzuid – maar staan open voor iedereen
- burgerinitiatieven (reparicafé, deelautosystemen, led-groepen,...) worden qua aantal overschat en zijn grootstedelijk

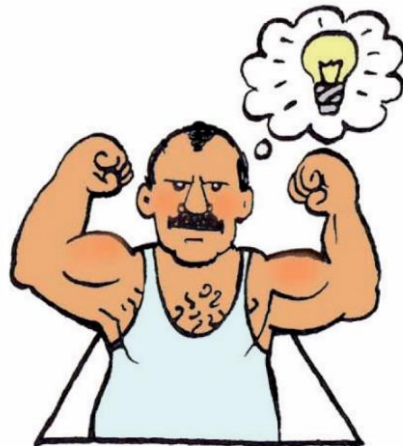

STERKE CIVIL SOCIETY
Bewoner neemt zèlf initiatieven

HOE ORGANISEER JE DAT?

Panorama van het lokale middenveld in Vlaanderen

- De meesten hebben een kern van 15 à 20 vrijwilligers
- Hooggeschoolden zijn grootste groep / laaggeschoolden bij senioren- en bij zuilorganisaties
- Vrouwen zijn in de minderheid
- Middenveldsrollen: gemeenschapsvorming is essentieel, dan de dienstverlenende rol en pas op laatste plaats de politieke rol.
- Lokale middenveld neemt de politieke rol niet echt op – zij gaan niet werken aan oplossingen rond vergrijzing, klimaat, integratie van nieuwkomers,...
- Enkel organisatie die werken rond armoede, migranten en LGBTQ vervullen de drie rollen

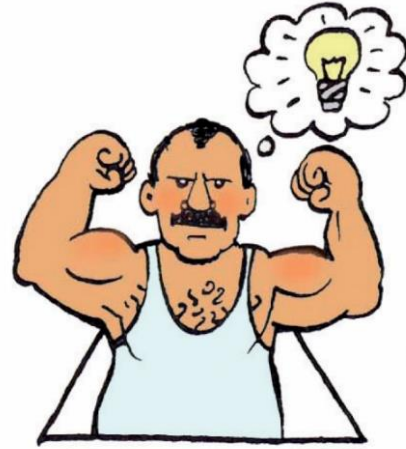
STERKE CIVIL SOCIETY
Bewoner neemt zèlf initiatieven

HOE ORGANISEER JE DAT?

Panorama van het lokale middenveld in Vlaanderen

- Diversiteit in het middenveld
 - 60% van de organisaties benoemen diversiteit als een uitdaging (centrumsteden ligt dit hoger)
 - voor 40% zien ze dat niet als een uitdaging
 - wanneer mensen met migratie-achtergrond actief zijn in een vereniging benoemen zij diversiteit als een uitdaging
 - laagste scores bij vrouwen- en ouderenorganisaties
 - conclusie: Hoe dichterbij de macht komt, hoe minder divers

www.middenveldinnovatie.be

STERKE CIVIL SOCIETY
Bewoner neemt zèlf initiatieven

HOE ORGANISEER JE DAT?

OPSTART KUNSTENOVERLEG GENT

Invulling van het Wintercircus

kandidaatstelling Culturele Hoofdstad 2030

verdere uitbouw van Bijloke Site

invulling Caermersklooster

renovatie van de Opera

bijkomende exporuimte voor het SMAK

invulling Unesco Creative city of Music

sectorbrede samenwerking met economische spelers of met onderwijs- of welzijnssector

groter plateau voor podiumkunsten

inhaalbeweging voor architectuur en vormgeving

artistieke content voor evenementen (cfr. Gentse Feesten, Lichtfestival)

internationaal aanbod theater, dans en muziek

ontwikkeling van de Citadelparkcité

uitbouw De Expeditie

digitale innovatie

herbestemming van kerken

stedelijk toeristisch beleid

stadsmarketing

samenwerking met Noord-Frankrijk

mobiliteit

samenwerking technologiepark Zwijnaarde

bedreiging van de almaar stijgende huizenprijzen,

krachtenbundeling tav nationale media

samenwerking ticketbureau's

...

- invoeren van wijkmagazines
- voetgangersbewegwijzering
- uitbouw van vrijwilligerspunt
- uitbreiding vrijetijds- en naschools aanbod
- uitbouw van Gent als technologische hoofdstad van Europa
- proeftuinen voor nieuwe economische concepten rond maatschappelijke uitdagingen
- uitbreiding van het verwarmingsnet
- ondersteunend beleid rond wegwerpbekers
- focus op kindvriendelijkheid en toegankelijke bij horeca
- actieplan nightlife
- invoering stadsmunt
- nachtnet voor openbaar vervoer
- uitbreiding en herinrichting van het Zuidpark
- maximumfactuur in het stedelijk secundair onderwijs

Het Kunstenoverleg Gent wil **samenwerking stimuleren**

- **binnen de Gentse kunst- en cultuursector**
- tussen de Gentse kunstensector en **andere sectoren** (toerisme, onderwijs, economie, stadsontwikkeling, media)
- tussen de Gentse kunstensector en **overheden**

en van daaruit **concrete acties** ontwikkelen die **bijdragen aan de culturele verbeelding van de stad.**

**MET
WIE?**

met wie?

- 1 door de Vlaamse Gemeenschap structureel erkende kunstorganisaties
- 2 door de Vlaamse Gemeenschap erkende musea
- 3 projectsubsidies
- 4 bibliotheken
- 5 burgerinitiatieven
- 6 individuele kunstenaars
- 7 kunstscholen

TJAH

Gents Kunstenoverleg is een **platform**

iedereen die de **doelstellingen en waarden** onderschrijft

vertrekpunt is een **jaarlijkse bijeenkomst**

met wie?

vertrekt vanuit een **brede, open oproe**

professionelen, niet-professionelen,
individuele kunstenaars, studenten,
cultuurwerker uit alle disciplines, van
boven en onder de radar

registratiesysteem mikt op groot
eigenaarschap en genereert een
database van **medeplichtigen**

met wie?

met wie?

vertrekt vanuit een **brede, open oproe**

professionelen, niet-professionelen,
individuele kunstenaars, studenten,
cultuurwerker uit alle disciplines, van
boven en onder de radar

registratiesysteem mikt op groot
eigenaarschap en genereert een
database van **medeplichtigen**

daar wordt een **stuurgroep** gekozen
(mandaat van drie jaar / $\frac{1}{3}$ jaarlijks
vervangen)

daar worden **actiegroepen** opgericht m
heldere doelstelling(en) en ambities die
beperkt zijn in omvang en tijd (1 jaar)

iedereen kan **call** voor een actiegroep
pitchen

1. GEZAMENLIJKE PROJECTEN EN ACTIES

2. STANDPUNTINNAME

3. UITWISSELING EN ONTMOETING STIMULEREN - BUITEN EN BINNEN DE SECTOR

1. GEZAMENLIJKE PROJECTEN EN ACTIES

2. STANDPUNTINNAME

THEMATISCH

GROTE VERGADERING

GENERALISTISCH

STUURGROEP

3. UITWISSELING EN ONTMOETING STIMULEREN - BUITEN EN BINNEN DE SECTOR

1. GEZAMENLIJKE PROJECTEN EN ACTIES

ACTIE(GROEP) 1

ACTIE(GROEP) 2

ACTIE(GROEP) 3

2. STANDPUNTINNAME

THEMATISCH

PLATFORM

GENERALISTISCH

PERMANENT BUREAU

3. UITWISSELING EN ONTMOETING STIMULEREN - BUITEN EN BINNEN DE SECTOR

LANCERING KUNSTENOVERLEG GENT
3 JULI 2019 - MINARD

- 1. MINDER OF MEER POLITIEK?**
- 2. DRIE ELEMENTEN VOOR INNOVATIEVE PARTICIPATIE METHODES**
- 3. NIEUWE WERKGEMEENSCHAPPEN**
- 4. BELANG VAN TUSSENRUIMTES**
- 5. INBESTEDEN IPV UITBESTEDEN**
- 6. WAAROM NOOD AAN EEN NIEUW MIDDENVELD**
- 7. KUNSTENOVERLEG GENT**

Wat zijn pijlers en hefboomen voor een vitaal participatiebeleid voor de nieuwe bestuursploegen?

Trefdag ouderen en lokaal beleid – Franky Devos